

**CURTEA
DE APEL CHIȘINĂU**

2043, mun. Chișinău, str. Teilor 4,
www.instante.justice.md; email: cac@justice.md
tel. (022) 63-53-53; fax: (022) 63-53-55

№ 4-3572-479 din 13.03.17

**А ПЕЛЛЯЦИОННАЯ
ПАЛАТА КИШИНЭУ**

2043, г. Кишинэу, ул. Теилор 4
www.instante.justice.md; email: cac@justice.md
тел. (022) 63-53-53; факс: (022) 63-53-55

La № _____ din _____

**Dosarul civil nr. 2a-3303/16
10/03/2017**

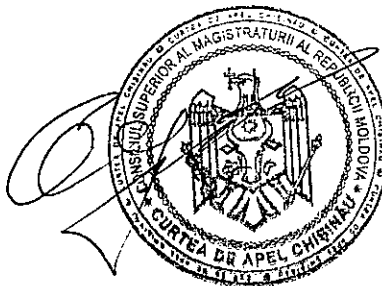
Curtea Constituțională

str. A. Lăpușneanu 28, mun. Chișinău, MD-2004
E-mail: secretariat@constcourt.md

Curtea de Apel Chișinău, vă remite **sesizare** la dosarul civil la cererea de chemare în judecată depusă de Turuta Eugeniu vs Amazon.com, Inc privind încălcarea dreptului de autor și repararea prejudiciului.

Anexă: sesizare pe 09 file,
încheiere Curtea de Apel Chișinău din 15.02.2017 pe 02 file.

**Președintele
Curții de Apel Chișinău**

Ion Fleșca

**CURTEA CONSTITUȚIONALĂ
A REPUBLICII MOLDOVA**
INTRARE NR. 299
16 martie 20 17

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ A REPUBLICII MOLDOVA
str. Alexandru Lăpușneanu nr. 28,
Chișinău, MD 2004,
Republica Moldova

SESIZARE

PRIVIND EXCEPȚIA DE NECONSTITUȚIONALITATE
prezentată în conformitate cu articolul 135 alin. (1) lit. a) și lit. g) din Constituție

I – AUTORII SESIZĂRII

1.1 Baltag Veginia

Funcția: avocat

Adresa: mun. Chișinău, str. Armenească 44/2, of. 9-12

Tel. 022-27-29-78, mobil: 060-12-13-50

1.2 Turuta Eugeniu

Funcția: autor de opere în domeniul informării despre
componentele electronice semiconductoare

Adresa mun. Chișinău, bd. C. Negruzzi 5, ap. 15.

Tel. 022-27-49-19, mobil: 069-05-51-03

II – OBIECTUL SESIZĂRII

2.1 Prezenta sesizare are drept obiect de examinare controlul constituționalității art. 11 alin. (3) al Legii privind dreptul de autor și drepturile conexe nr. 139 din 02.07.2010, publicată în Monitorul Oficial Nr. 191-193 la data de 01.10.2010, data intrării în vigoare 01.01.2011, în următoarea formulare:

(3) Dreptul de distribuire menționat la alin. (1) lit. b) se epuizează odată cu prima vânzare sau cu altă primă transmitere a dreptului de proprietate asupra originalului ori exemplarelor operei pe teritoriul Republicii Moldova.

III – CIRCUMSTANȚELE LITIGIULUI EXAMINAT DE CĂTRE INSTANȚA DE JUDECATĂ

3.1 În procesul examinării cererii de chemare în judecată referitor la încălcarea drepturilor patrimoniale și morale de autor ale lui Turuta Eugeniu și încasarea compensației materiale pentru încălcarea acestor drepturi înaintată de către Turuta Eugeniu, domiciliat bd. C. Negruzzi 5, ap.15, mun. Chișinău către compania Amazon.com, Inc., persoană juridică din Statele Unite ale Americii, la data de 13 iunie 2016 judecătoria Grigoriopol a pronunțat o hotărâre, prin care a respins cererea de chemare în judecată și a încasat din contul reclamantului Turuta Eugeniu în beneficiul companiei Amazon.com, Inc. cu titlu de cheltuieli de judecată suma de 56025 000 (cinci sute șasezeci) lei.

3.2 Unul din motivele de bază a respingerii cererii de chemare în judecată de către judecătoria Grigoriopol a fost, în opinia instanței, epuizarea dreptului exclusiv al autorului la distribuirea operelor sale, condițiile epuizării fiind formulate în art. 11 alin. (3) în următorul mod:

(3) Dreptul de distribuire menționat la alin. (1) lit. b) se epuizează odată cu prima vânzare sau cu altă primă transmitere a dreptului de proprietate asupra originalului ori exemplarelor operei pe teritoriul Republicii Moldova.

Astfel, instanța a constatat, că odată cu prima vânzare sau cu altă primă transmitere a dreptului de proprietate asupra originalului ori exemplarelor operei pe teritoriul Republicii Moldova s-a epuizat următorul drept de autor:

Drepturile patrimoniale exclusive

(1) Autorul sau alt titular al dreptului de autor are dreptul exclusiv să efectueze, să permită sau să interzică valorificarea operei, inclusiv prin:

b) distribuirea originalului sau a exemplarelor operei.

3.3 Instanța și-a motivat hotărârea prin constatarea epuizării dreptului de distribuire al operelor autorului Turuta Eugeniu prevăzut de art. 11 alin. 1) lit. b) al Legii nr. 139 din 02.07.2010 și a aplicat prevederile art. 11 alin. (3) al Legii nr. 139 din 02.07.2010, controlul constituționalității cărui se solicită, definind condițiile de epuizare a dreptului sub formă de excepție.

3.4 Nefiind de acord cu hotărârea judecătorei Grigoriopol din 13 iunie 2016 reclamantul Turuta Eugeniu a declarat apel.

3.5 Prin aplicarea unei norme neconstituționale și în consecință respingerea cererii de chemare în judecată referitor la protecția drepturilor de autor instanța de fond a încălcat unul din drepturile fundamentale ale omului prevăzut de art. 27 al Declarației Universale a Drepturilor Omului adoptate de Adunarea Generală a Organizației Națiunilor Unite la 10 septembrie 1948, care definește că *orice persoana are dreptul de a lua parte în mod liber la viața culturală a colectivității, de a se bucura de arte și de a participa la progresul științific și*

la binefacerile lui. Fiecare om are dreptul la ocrotirea intereselor morale și materiale care decurg din orice lucrare științifică, literară sau artistică al cărei autor este.

Convenția Mondială cu privire la drepturile de autor din 06 septembrie 1952 ratificată de către Republica Moldova prin Hotărârea Parlamentului nr.1318-XII din 02 martie 1993 prevede următoarele angajamente asumate de către Republica Moldova:

Statele contractante,

Călăuzindu-se de dorința de a asigura în toate țările protecția dreptului de autor asupra operelor literare, științifice și artistice.

Convinse de faptul că sistemul de protecție a dreptului de autor potrivit pentru toate națiunile lumii și exprimat în Convenția Mondială, reprezentînd o completare a sistemelor de protecție în vigoare și fără a le prejudicia, va asigura respectarea drepturilor persoanei și va încuraja dezvoltarea literaturii, științei și artei,

Signature de faptul că un astfel de sistem universal de protecție a dreptului de autor va facilita răspîndirea operelor de creație și va contribui bunei înțelegeri internaționale,

Au convenit asupra celor ce urmează:

Articolul 1

Fiecare Stat Contractant se obligă să ia toate măsurile necesare pentru asigurarea unei protecții adecvate și efective a drepturilor autorilor și altor titulari ai drepturilor de autor asupra operelor literare, științifice și artistice, cum ar fi operele scrise, muzicale, dramatice și cinematografice, operele de pictură, grafică și sculptură.

Observăm, că obligația să ia toate măsurile necesare pentru asigurarea unei protecții adecvate și efective a drepturilor autorilor și altor titulari ai drepturilor de autor, asumată de către Republica Moldova constă nu doar în asigurarea unor proceduri judiciare, adecvate și efective, dar cu siguranță și de ordin legislativ, adică adoptarea unor legi, care să asigure implementarea obligației asumate de a garanta protecția adecvată și efectivă a drepturilor autorilor și altor titulari ai drepturilor de autor.

Mai mult ca atât, în cauza Balan c. Moldovei (cererea nr. 19274/03) Curtea Europeană a Drepturilor Omului în Hotărârea din 29 ianuarie 2008 a constatat:

„32. Curtea reiterează că articolul 1 al Protocolului nr. 1 la Convenție este aplicabil proprietății intelectuale (a se vedea Anheuser-Busch Inc., citată mai sus, § 72)”.

3.6 Art. 12¹ alin (1) al Codului de Procedură Civilă prevede, că dacă în procesul judecării pricinii se constată că norma de drept ce urmează a fi aplicată sau care **a fost deja aplicată** este în contradicție cu prevederile Constituției Republicii Moldova, iar controlul constituționalității actului normativ este de competența Curții Constituționale, instanța de judecată formulează o sesizare a Curții Constituționale pe care o transmite prin intermediul Curții Supreme de Justiție.

Art. 135 alin (1) lit. a) al Constituției Republicii Moldova prevede că Curtea Constituțională exercită, la sesizare, controlul constituționalității legilor și hotărârilor Parlamentului, a decretelor Președintelui Republicii Moldova, a hotărârilor și ordonanțelor Guvernului, precum și a tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte.

Deoarece norma supusă controlului constituționalității este o normă din lege, adoptată de către Parlament, aceasta cade sub incidența art. 135 alin (1) lit. a) al Constituției Republicii Moldova. Luând în considerație că norma a fost deja aplicată de către instanța de judecată în cadrul litigiului dat, sesizarea corespunde rigorilor art. 12¹ alin (1) al Codului de Procedură Civilă.

IV – EXPUNEREA PRETINSEI SAU A PRETINSELOR ÎNCĂLCĂRI ALE CONSTITUȚIEI, PRECUM ȘI A ARGUMENTELOR ÎN SPRIJINUL ACESTOR AFIRMAȚII

4.1 Articolul 4 (Drepturile și libertățile omului) alin. (1) al Constituției Republicii Moldova prevede că *dispozițiile constituționale privind drepturile și libertățile omului se interpretează și*

se aplică în concordanță cu Declarația Universală a Drepturilor Omului, cu pactele și cu celelalte tratate la care Republica Moldova este parte.

Articolul 8 (Respectarea dreptului internațional și a tratatelor internaționale) alin (1) prevede că *Republica Moldova se obligă să respecte Carta Organizației Națiunilor Unite și tratatele la care este parte, să-și bazeze relațiile cu alte state pe principiile și normele unanim recunoscute ale dreptului internațional.*

Articolul 9 (Principiile fundamentale privind proprietatea) alin.(1) și alin.(2) prevăd *Proprietatea este publică și privată. Ea se constituie din bunuri materiale și intelectuale. Proprietatea nu poate fi folosită în detrimentul drepturilor, libertăților și demnității omului.*

Articolul 46 (Dreptul la proprietate privată și protecția acesteia) alin. (1) și alin.(2) prevăd *Dreptul la proprietate privată, precum și creanțele asupra statului sunt garantate. Nimeni nu poate fi expropriat decât pentru o cauză de utilitate publică, stabilită potrivit legii, cu dreaptă și prealabilă despăgubire.*

4.2 Prin urmare norma legală supusă controlului constituționalității (art. 11 alin. (3) al Legii privind dreptul de autor și drepturile conexe nr. 139 din 02.07.2010) obligatoriu trebuie să fie conformă tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte și să respecte prevederile Declarației Universale a Drepturilor Omului.

4.3 Observăm că art. 27 al Declarației Universale a Drepturilor Omului adoptată de Adunarea Generală a Organizației Națiunilor Unite la 10 de septembrie 1948 definește că *orice persoana are dreptul de a lua parte în mod liber la viața culturală a colectivității, de a se bucura de arte și de a participa la progresul științific și la binefacerile lui. Fiecare om are dreptul la ocrotirea intereselor morale și materiale care decurg din orice lucrare științifică, literară sau artistică al cărei autor este.* Astfel drepturile morale și materiale care decurg din orice lucrare științifică, literară sau artistică al cărei autor este persoana (drepturi de autor) constituie un drept fundamental al omului.

4.4. Observăm că art. 1 al Convenția Mondială cu privire la drepturile de autor din 06 septembrie 1952 ratificată de către Republica Moldova prin Hotărârea Parlamentului nr.1318-XII din 02 martie 1993 prevede următoarele angajamente asumate de către Republica Moldova:

Fiecare Stat Contractant se obligă să ia toate măsurile necesare pentru asigurarea unei protecții adecvate și efective a drepturilor autorilor și altor titulari ai drepturilor de autor asupra operelor literare, științifice și artistice, cum ar fi operele scrise, muzicale, dramatice și cinematografice, operele de pictură, grafică și sculptură.

4.5 Observăm că Tratatul O.M.P.I. privind dreptul de autor ratificat prin Hotărârea Parlamentului nr.1452-XIII din 28 ianuarie 1998 în art. 6. (Dreptul de distribuire) prevede:

(1) Autorii operelor literare și artistice beneficiază de dreptul exclusiv de a autoriza punerea la dispoziție publicului a originalului sau a exemplarelor operelor lor prin vânzare sau prin orice alt transfer de proprietate.

(2) **Nici una dintre dispozițiile prezentului tratat nu aduce atingere libertății pe care o au părțile contractante de a determina condițiile eventuale în care epuizarea dreptului prevăzut la alin. (1) se aplică după prima vânzare sau după altă operațiune de transfer de proprietate a originalului sau a vreunui exemplar din operă, efectuată cu autorizarea autorului.**

4.6 Putem concluziona, astfel, că pentru a satisface prevederilor Constituției Republicii Moldova, art. 11 alin. (3) al Legii privind dreptul de autor și drepturile conexe nr. 139 din 02.07.2010, trebuie să fie conform art. 6 alin (2) al Tratatul O.M.P.I., adică să conțină două elemente esențiale și anume:

- a) epuizarea dreptului prevăzut la alin. (1) se aplică după prima vânzare sau după altă operațiune de transfer de proprietate a originalului sau a vreunui exemplar din operă;
- b) prima vânzare sau altă operațiune de transfer de proprietate a originalului sau a vreunui exemplar din operă trebuie să fie efectuată **cu autorizarea autorului**.

4.7 La examinarea atentă a conținutului art. 11 alin. (3) al Legii privind dreptul de autor și drepturile conexe nr. 139 din 02.07.2010 observăm că dacă elementul **a)** (epuizarea dreptului prevăzut la alin. (1) se aplică după prima vânzare sau după altă operațiune de transfer de proprietate a originalului sau a vreunui exemplar din operă) este inserată în corpul articolului, elementul **b)** (prima vânzare sau altă operațiune de transfer de proprietate a originalului sau a vreunui exemplar din operă **trebuie să fie efectuată cu autorizarea autorului**) este omis, lipsește din textul articolului.

4.8 Urmare a celor expuse se impune concluzia, că omiterea **autorizării autorului** drept condiție de epuizare a dreptului de distribuire după prima vânzare sau după altă operațiune de transfer de proprietate a originalului sau a vreunui exemplar din operă **extinde excesiv** limitele condițiilor epuizării, ceea ce aduce atingere în mod direct intereselor legitime ale autorilor care, după cum s-a văzut supra este un drept fundamental al omului.

Suplimentar, luând în considerație că în sensul art. 9 al Constituției dreptul de proprietate se constituie din bunuri materiale și intelectuale, dreptul autorului asupra operelor este considerat un drept de proprietate. Astfel, în cazul epuizării dreptului de distribuire după prima vânzare sau după o altă operațiune de transfer de proprietate a originalului sau vreunui exemplar de operă **fără autorizarea autorului** (cum prevede art.11 al Legii), considerăm că este încălcat dreptul de proprietate a acestuia.

4.9 Omiterea sintagmei „**cu autorizarea autorului**” drept condiție de epuizare a dreptului de distribuire a operei permite oricărui violator al drepturilor de autor să invoce, iar instanței de judecată să aplice legea prin constatarea epuizării dreptului autorului de distribuire a operei sale după prima vânzare sau după altă operațiune de transfer de proprietate a originalului sau a vreunui exemplar din operă, chiar dacă aceasta a fost introdusă în circuitul comercial în mod ilegal, fără permisiunea autorului.

4.10 Omiterea sintagmei „**cu autorizarea autorului**” drept condiție de epuizare a dreptului de distribuire a operei asigură încadrarea unor acțiuni ilegale manifestate prin prima vânzare sau altă operațiune de transfer de proprietate a originalului sau a vreunui exemplar din operă fără autorizarea autorului în limite legale, adică producând consecințe juridice de epuizare a dreptului de distribuire a operei, ceea ce este o încălcare în mod direct a dreptului fundamental a omului - ***dreptul la ocrotirea intereselor morale și materiale care decurg din orice lucrare științifică, literară sau artistică al cărei autor este.***

4.11 Omiterea sintagmei „**cu autorizarea autorului**” drept condiție de epuizare a dreptului de distribuire a operei permite oricărui violator al drepturilor de autor să fie exonerat de sarcina probării existenței permisiunii autorului exprimată sub forma contractului de autor pentru introducerea operei în circuitul comercial. Invers, în atare situație autorul trebuie să probeze că opera a fost introdusă ilegal în circuitul comercial, ceea ce contravine în mod direct enunțului din art. 11 alin. (1) al Legii nr. 139 din 02.07.2010:

Articolul 11. Drepturile patrimoniale exclusive

(1) Autorul sau alt titular al dreptului de autor are dreptul exclusiv să efectueze, să permită sau să interzică valorificarea operei, inclusiv prin:

- a) reproducerea operei;*
- b) distribuirea originalului sau a exemplarelor operei; ...*

4.12 Ipoteza enunțată supra nu este una pur teoretică, dar este una reală, deoarece instanța de fond, în litigiul în cadrul căruia este solicitat controlul constituționalității normei respective deja a interpretat norma legală fără a ține cont de necesitatea autorizării autorului drept condiție de epuizare a dreptului de distribuire a operei. Mai mult ca atât, instanța a constatat că *“Prin urmare, consideră instanța că reclamantul nu a adus probe care să demonstreze că reclamatul Amazon.com Inc. a introdus în mod ilegal în circuitul civil opere ale lui Turuta Eugeniu sau că a efectuat o distribuire de astfel de opere care să contravină excepției indicate mai sus în acest alineat”*.

4.13 Din motivele expuse considerăm că art. 11 alin. (3) al Legii privind dreptul de autor și drepturile conexe nr. 139 din 02.07.2010 în formula **„Dreptul de distribuire menționat la alin. (1) lit. b) se epuizează odată cu prima vânzare sau cu altă primă transmitere a dreptului de proprietate asupra originalului ori exemplarelor operei pe teritoriul Republicii Moldova”** datorită omisiunii sintagmei **„cu autorizarea autorului”** drept condiție de epuizare a dreptului de distribuire a operei contravine prevederilor art. 6. (Dreptul de distribuire) al Tratatului O.M.P.I. privind dreptul de autor ratificat prin Hotărârea Parlamentului nr.1452-XIII din 28 ianuarie 1998 și implicit art. 8 (Respectarea dreptului internațional și a tratatelor internaționale) alin (1), art. 9 (Principiile fundamentale privind proprietatea) alin.(1) și art. 46 (Dreptul la proprietate privată și protecția acesteia) ale Constituției Republicii Moldova, prin urmare este neconstituțional.

V – CERINȚELE AUTORULUI SESIZĂRII

5.1 Prin prezenta sesizare, solicităm Curții Constituționale declararea neconstituționalității normei de drept inclusă în Legea privind dreptul de autor și drepturile conexe nr. 139 din 02.07.2010, articolul 11 alin (3) în formularea: **„Dreptul de distribuire menționat la alin. (1) lit. b) se epuizează odată cu prima vânzare sau cu altă primă transmitere a dreptului de proprietate asupra originalului ori exemplarelor operei pe teritoriul Republicii Moldova”**

VI – DATE SUPPLEMENTARE REFERITOARE LA OBIECTUL SESIZĂRII. LEGISLAȚIA NAȚIONALĂ RELEVANTĂ

6.1. Constituția Republicii Moldova adoptată la 29.07.1994

Articolul 4

„Drepturile și libertățile omului”

(1) Dispozițiile constituționale privind drepturile și libertățile omului se interpretează și se aplică în concordanță cu Declarația Universală a Drepturilor Omului, cu pactele și cu celelalte tratate la care Republica Moldova este parte.”

Articolul 8

„Respectarea dreptului internațional și a tratatelor internaționale”

(1) Republica Moldova se obligă să respecte Carta Organizației Națiunilor Unite și tratatele la care este parte, să-și bazeze relațiile cu alte state pe principiile și normele unanim recunoscute ale dreptului internațional.

Articolul 9

„Principiile fundamentale privind proprietatea”

(1) Proprietatea este publică și privată. Ea se constituie din bunuri materiale și intelectuale.
(2) Proprietatea nu poate fi folosită în detrimentul drepturilor, libertăților și demnității omului.

Articolul 46

„Dreptul la proprietate privată și protecția acesteia”

(1) Dreptul la proprietate privată, precum și creanțele asupra statului sânt garantate.

(2) Nimeni nu poate fi expropriat decât pentru o cauză de utilitate publică, stabilită potrivit legii, cu dreaptă și prealabilă despăgubire.

6.2. Legea privind dreptul de autor și drepturile conexe nr. 139 din 02.07.2010

Articolul 11

„Drepturile patrimoniale exclusive”

(1) Autorul sau alt titular al dreptului de autor are dreptul exclusiv să efectueze, să permită sau să interzică valorificarea operei, inclusiv prin:

- a) reproducerea operei;
- b) distribuirea originalului sau a exemplarelor operei;
- c) închirierea exemplarelor operei, cu excepția operelor de arhitectură și a operelor de artă aplicată;
- d) importul exemplarelor operei în vederea distribuirii, inclusiv al exemplarelor confecționate cu consimțământul autorului sau al altui titular al dreptului de autor;
- e) demonstrarea publică a operei;
- f) interpretarea publică a operei;
- g) comunicarea publică a operei prin eter, inclusiv prin satelit (tele - radiodifuziune), sau prin cablu;
- h) retransmiterea simultană și fără modificări, prin eter sau prin cablu, a operei transmise prin eter sau prin cablu;
- i) punerea la dispoziție în regim interactiv a operei;
- j) traducerea operei;
- k) transformarea, adaptarea, aranjamentul sau alte modificări ale operei, cu excepția cazurilor când efectuarea unor acțiuni din cele enumerate la lit. a)–k) nu se încadrează în forma de exprimare a operei și pentru care nu pot fi stabilite sancțiuni.

(2) Autorul sau alt titular al drepturilor patrimoniale exclusive de autor are dreptul la o remunerație echitabilă. Cuantumul și modul de achitare a remunerației de autor pentru fiecare caz și mod de valorificare a operei se stabilesc în contractul de autor sau în contractele pe care organizațiile de gestiune colectivă a drepturilor patrimoniale le-au încheiat cu utilizatorii.

(3) Dreptul de distribuire menționat la alin. (1) lit. b) se epuizează odată cu prima vânzare sau cu altă primă transmitere a dreptului de proprietate asupra originalului ori exemplarelor operei pe teritoriul Republicii Moldova.

LEGISLAȚIA INTERNAȚIONALĂ RELEVANTĂ

6.3. Declarația Universală a Drepturilor Omului adoptată de Adunarea Generală a Organizației Națiunilor Unite la 10 de septembrie 1948.

Articolul 27.

Orice persoană are dreptul de a lua parte în mod liber la viața culturală a colectivității, de a se bucura de arte și de a participa la progresul științific și la binefacerile lui. **Fiecare om are dreptul la ocrotirea intereselor morale și materiale care decurg din orice lucrare științifică, literară sau artistică al cărei autor este.**

6.4. Convenția Mondială cu privire la drepturile de autor din 06 septembrie 1952 ratificată prin Hotărârea Parlamentului nr.1318-XII din 02 martie 1993.

Statele contractante,

Călăuzindu-se de dorința de a asigura în toate țările protecția dreptului de autor asupra operelor literare, științifice și artistice.

Convinse de faptul că sistemul de protecție a dreptului de autor potrivit pentru toate națiunile lumii și exprimat în Convenția Mondială, reprezentând o completare a sistemelor de protecție în vigoare și fără a le prejudicia, va asigura respectarea drepturilor persoanei și va încuraja dezvoltarea literaturii, științei și artei,

Sigure de faptul că un astfel de sistem universal de protecție a dreptului de autor va facilita răspândirea operelor de creație și va contribui bunei înțelegeri internaționale,

Au convenit asupra celor ce urmează:

Articolul 1

Fiecare Stat Contractant se obligă să ia toate măsurile necesare pentru asigurarea unei protecții adecvate și efective a drepturilor autorilor și altor titulari ai drepturilor de autor asupra operelor literare, științifice și artistice, cum ar fi operele scrise, muzicale, dramatice și cinematografice, operele de pictură, grafică și sculptură.

6.5. Tratatul O.M.P.I. privind dreptul de autor ratificat prin Hotărârea Parlamentului nr.1452-XIII din 28 ianuarie 1998

Articolul 6.

„Dreptul de distribuire”

(1) Autorii operelor literare și artistice beneficiază de dreptul exclusiv de a autoriza punerea la dispoziție publicului a originalului sau a exemplarelor operelor lor prin vânzare sau prin orice alt transfer de proprietate.

(2) Nici una dintre dispozițiile prezentului tratat nu aduce atingere libertății pe care o au părțile contractante de a determina condițiile eventuale în care epuizarea dreptului prevăzut la alin. (1) se aplică după prima vânzare sau după altă operațiune de transfer de proprietate a originalului sau a vreunui exemplar din operă, **efectuată cu autorizarea autorului.**

VII - LISTA DOCUMENTELOR

7.1. Cauza civilă 2-409/2015

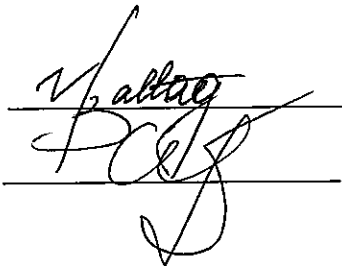
VIII - DECLARAȚIA ȘI SEMNATURA

8.1. Declar pe onoare ca informațiile ce figurează în prezentul formular de sesizare sunt exacte.

Locul: mun. Chișinău,
Data: 15 februarie 2017

Baltag Verginia

Turuta Eugeniu

ÎNCHEIERE

15 februarie 2017

mun. Chișinău

în componența
Președintele ședinței
judecătorești
Grefier

Mihail Ciugureanu
Anatolie Minciuna și Liudmila Popova
Zinaida Ciobanu

examinând în ședință publică problema ridicării excepției de neconstituționalitate în cadrul examinării cererii de apel declarate de Turuta Eugeniu împotriva hotărîrii Judecătorei Grigoriopol din 13.06.2016, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Turuta Eugeniu împotriva "Amazon.com, Inc." privind încălcarea dreptului de autor și repararea prejudiciului,

a c o n s t a t a t :

În fapt, reclamantul Turuta Eugeniu a depus cerere de chemare în judecată împotriva "Amazon.com, Inc." solicitînd constatarea încălcării dreptului de autor și încasarea despăgubirii.

Prin hotărîrea Judecătorei Grigoriopol din 13.06.2016, s-a respins cererea de chemare în judecată înaintată de către Turuta Eugeniu către Amazon.com, Inc. privind constatarea încălcării de către administrația internet-magazinului Amazon.com, Inc. a drepturilor patrimoniale de autor (dreptul exclusiv de distribuire și dreptul exclusiv de import) al lui Turuta Eugeniu asupra operelor (cărților): 3500 микросхем усилителей мощности низкой частоты и их аналоги, М, ДМК-Пресс, 2005; Активные SMD-компоненты, маркировка, характеристики, замена, СПб, НИТ, 2006; Микросхемы усилителей мощности, М, ДМК-Пресс, 2008; Микросхемы усилителей мощности, Let Me Print, 2012; Микросхемы усилителей мощности низкой частоты и их аналоги, М, ДМК-Пресс, 2001; Микросхемы усилителей мощности низкой частоты и их аналоги, М, ДМК-Пресс, 2002; Микросхемы усилителей мощности низкой частоты и их аналоги, Let Me Print, 2012; Предварительные усилители низкой частоты. Регуляторы громкости и тембра. Усилители индикации, М, ДМК-Пресс, 2010; Предварительные усилители низкой частоты. Регуляторы громкости и тембра. Усилители индикации, Let Me Print, 2012; Транзисторы. Справочник. Том 1, СПб, НИТ, 2006; Усилители мощности низкой частоты - интегральные микросхемы, М, ДМК-Пресс, 2004; Усилители мощности низкой частоты - интегральные микросхемы, М, ДМК-Пресс, 2005; Усилители мощности низкой частоты - интегральные микросхемы, Let Me Print, 2012, și încasarea din contul administrației companiei Amazon.com, Inc. în folosul lui Eugeniu Turuta cu titlu de despăgubire următoarele sume: - Pentru cartea 3500 микросхем усилителей мощности низкой частоты и их аналоги, М, ДМК-Пресс, 2005 - 20 000 lei; - Pentru cartea Микросхемы усилителей мощности, М, ДМК-Пресс, 2009-20 000 lei; - Pentru cartea Микросхемы усилителей мощности, Let Me Print, 2012 -20 000 lei; - Pentru cartea Микросхемы усилителей мощности низкой частоты и их аналоги, М, ДМК-Пресс, 2001 - 20 000 lei; - Pentru cartea Микросхемы усилителей мощности низкой частоты и их аналоги, М, ДМК-Пресс, 2002 - 20 000 lei; - Pentru cartea Микросхемы усилителей мощности низкой частоты и их аналоги, Let Me Print, 2012-20 000 lei; - Pentru cartea Усилители мощности низкой частоты - интегральные микросхемы, М, ДМК-Пресс, 2004 - 20 000 lei; - Pentru cartea Усилители мощности низкой частоты - интегральные микросхемы, М, ДМК-Пресс, 2005 - 20 000 lei; - Pentru cartea Усилители мощности низкой частоты - интегральные микросхемы, Let Me Print, 2012 - 20 000 lei; - Pentru cartea Предварительные усилители низкой частоты. Регуляторы громкости и тембра. Усилители

индикации, М, ДМК-Пресс, 2010-20 000 lei; - Pentru cartea Предварительные усилители низкой частоты. Регуляторы громкости и тембра. Усилители индикации, Let Me Print, 2012-20 000 lei; - Pentru cartea Активные SMD-компоненты, маркировка, характеристики, замена, СПб, НИТ, 2006 - 20 000 lei; - Pentru cartea Транзисторы. Справочник. Том 1, СПб, НИТ, 2006 - 20 000 lei, în total suma de 26 326 (douăzeci și șase mii trei sute douăzeci și șase) usd, și privind sechestrarea, confiscarea și distrugerea din gestiunea companiei Amazon.com, Inc. a tuturor exemplarelor contrafăcute ale cărților: 3500 микросхем усилителей мощности низкой частоты и их аналоги, М, ДМК-Пресс, 2005; Активные SMD-компоненты, маркировка, характеристики, замена, СПб, НИТ, 2006; Микросхемы усилителей мощности, М, ДМК-Пресс, 2008; Микросхемы усилителей мощности, Let Me Print, 2012; Микросхемы усилителей мощности низкой частоты и их аналоги, М, ДМК-Пресс, 2001; Микросхемы усилителей мощности низкой частоты и их аналоги, М, ДМК-Пресс, 2002; Микросхемы усилителей мощности низкой частоты и их аналоги, Let Me Print, 2012; Предварительные усилители низкой частоты. Регуляторы громкости и тембра. Усилители индикации, М, ДМК-Пресс, 2010; Предварительные усилители низкой частоты. Регуляторы громкости и тембра. Усилители индикации, Let Me Print, 2012; Транзисторы. Справочник. Том 1, СПб, НИТ, 2006; Усилители мощности низкой частоты - интегральные микросхемы, М, ДМК-Пресс, 2004; Усилители мощности низкой частоты - интегральные микросхемы, М, ДМК-Пресс, 2005; Усилители мощности низкой частоты - интегральные микросхемы, Let Me Print, 2012, ca neîntemeiată.

S-a respins cerința reclamantului Turuta Eugeniu privind constatarea încălcării de către compania Amazon.com, Inc. a drepturilor patrimoniale de autor (dreptul exclusiv de distribuire și dreptul de import) al lui Turuta Eugeniu asupra operelor (cărților) - Микросхемы усилителей мощности низкой частоты и их аналоги; - Микросхемы усилителей мощности; - Предварительные усилители низкой частоты. Регуляторы громкости и тембра; - 3500 микросхем усилителей мощности низкой частоты и их аналоги; - Усилители мощности низкой частоты - интегральные микросхемы, ca neîntemeiată.

S-a respins cerința reclamantului Turuta Eugeniu privind constatarea încălcării de către compania Amazon.com, Inc. a drepturilor morale de autor (dreptul la nume) al lui Turuta Eugeniu la valorificarea (comercializarea) pe site-ul a operelor (cărților): - 3500 микросхем усилителей мощности низкой частоты и их аналоги, М, ДМК-Пресс, 2005; - Активные ЗМЭ-компоненты, маркировка, характеристики, замена, СПб, НИТ, 2006; - Микросхемы усилителей мощности, М, ДМК-Пресс, 2009; - Микросхемы усилителей мощности, Let Me Print, 2012; - Микросхемы усилителей мощности низкой частоты и их аналоги, М, ДМК-Пресс, 2001; - Микросхемы усилителей мощности низкой частоты и их аналоги, М, ДМК-Пресс, 2002; - Микросхемы усилителей мощности низкой частоты и их аналоги Print, 2012; - Предварительные усилители низкой частоты. Регуляторы громкости и тембра. Усилители индикации, М, ДМК-Пресс, 2010; - Предварительные усилители низкой частоты. Регуляторы громкости и тембра. Усилители индикации, Let Me Print, 2012; - Транзисторы. Справочник. Том 1, СПб, НИТ, 2006; - Усилители мощности низкой частоты - интегральные микросхемы, М, ДМК-Пресс, 2004; - Усилители мощности низкой частоты - интегральные микросхемы, М, ДМК-Пресс, 2005; - Усилители мощности низкой частоты - интегральные микросхемы, Let Me Print, 2012, ca neîntemeiată.

S-a respins cerința reclamantului Turuta Eugeniu conform căreia în temeiul art.63 alin.(6) al Legii 139 din 02.07.2010, pentru încălcarea drepturilor morale de autor (dreptul la nume) al lui Turuta Eugeniu la valorificarea (comercializarea) operelor (cărților) pe site-ul său, să fie obligată compania Amazon.com, Inc. să publice pe site-ul său informația despre restabilirea dreptului violat timp de 6 luni, ca neîntemeiată.

S-a încasat de la Turuta Eugen în beneficiul Amazon.com, Inc, cheltuielile de judecată ce rezultă din prestarea serviciilor juridice în sumă de 560,00 lei.

Prin hotărîrea suplimentară a Judecătoriei Grigoriopol din 11.07.2016, s-a respins cerința reclamantului Turuta Eugeniu privind constatarea încălcării de către compania Amazon.com, Inc. a drepturilor patrimoniale de autor (dreptul exclusiv de distribuire și dreptul de import) al lui Turuta Eugeniu asupra operelor (cărților) - Микросхемы усилителей мощности низкой частоты и их аналоги; - Микросхемы усилителей мощности; - Предварительные усилители низкой частоты. Регуляторы громкости и тембра; - 3500 микросхем усилителей мощности низкой частоты и их аналоги; - Усилители мощности низкой частоты - интегральные микросхемы, ca neîntemeiată.

s-a respins cerința reclamantului Turuta Eugeniu privind constatarea încălcării de către compania Amazon.com, Inc. a drepturilor morale de autor (dreptul la nume) al lui Turuta Eugeniu la valorificarea (comercializarea) pe site-ul a operelor (cărților): - 3500 микросхем усилителей мощности низкой частоты и их аналоги, М, ДМК-Пресс, 2005; - Активные ЗМЭ-компоненты, маркировка, характеристики, замена, СПб, НИТ, 2006; - Микросхемы усилителей мощности, М, ДМК-Пресс, 2009; - Микросхемы усилителей мощности, Иел Ме РпШ, 2012; - Микросхемы усилителей мощности низкой частоты и их аналоги, М, ДМК-Пресс, 2001; - Микросхемы усилителей мощности низкой частоты и их аналоги, М, ДМК-Пресс, 2002; - Микросхемы усилителей мощности низкой частоты и их аналоги Print, 2012; - Предварительные усилители низкой частоты. Регуляторы громкости и тембра. Усилители индикации, М, ДМК-Пресс, 2010; - Предварительные усилители низкой частоты. Регуляторы громкости и тембра. Усилители индикации, Let Me Print, 2012; - Транзисторы. Справочник. Том 1, СПб, НИТ, 2006; - Усилители мощности низкой частоты - интегральные микросхемы, М, ДМК-Пресс, 2004; - Усилители мощности низкой частоты - интегральные микросхемы, М, ДМК-Пресс, 2005; - Усилители мощности низкой частоты - интегральные микросхемы, Let Me Print, 2012, ca neîntemeiată.

S-a respins respinge cerința reclamantului Turuta Eugeniu conform căreia în temeiul art.63 alin.(6) al Legii 139 din 02.07.2010, pentru încălcarea drepturilor morale de autor (dreptul a nume) al lui Turuta Eugeniu la valorificarea (comercializarea) operelor (cărților) pe site-ul său, să fie obligată compania Amazon.com, Inc. să publice pe site-ul său informația despre restabilirea dreptului violat timp de 6 luni, ca neîntemeiată.

Drept urmare a contestării hotărîrii Judecătoriei Grigoriopol din 13.06.2016, în procedura Curții de Apel Chișinău, se află spre examinare în ordine de apel, cererea de apel declarată de Turuta Eugeniu împotriva hotărîrii Judecătoriei Grigoriopol din 13.06.2016, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Turuta Eugeniu împotriva "Amazon.com, Inc." privind încălcarea dreptului de autor și repararea prejudiciului.

În cadrul instanței de apel, apelantul și reprezentantul apelantului au înaintat demers cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate.

În ședința de judecată apelantul și reprezentantul apelantului a susținut cererea cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate, iar reprezentantul "Amazon.com, Inc." a considerat neîntemeiată cererea dată, solicitînd respingerea ei.

Audiind participanții prezenți la proces și examinând probele administrate întru dovedirea celor invocate și raportându-le, per ansamblu, la prevederile legale ce guvernează speța, instanța de judecată consideră necesar de a admite cererea privind ridicarea excepției de neconstituționalitate și a suspenda procesul de judecată din următoarele considerente.

Potrivit art.12¹ alin.(1) CPC, dacă în procesul judecării pricinii se constată că norma de drept ce urmează a fi aplicată sau care a fost deja aplicată este în contradicție cu prevederile Constituției Republicii Moldova, iar controlul constituționalității actului normativ este de competența Curții Constituționale, instanța de judecată formulează o sesizare a Curții Constituționale pe care o transmite prin intermediul Curții Supreme de Justiție, iar potrivit alin.(3) al aceluiași articol, din momentul emiterii de către instanță a încheierii cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate și pînă la adoptarea hotărîrii de către Curtea Constituțională, procedura de examinare a pricinii sau de executare a hotărîrii pronunțate se suspendă.

Precum a fost stabilit, la înaintarea cererii de ridicare a excepției de neconstituționalitate, a apelantului invocă faptul că art. 11 alin. (3) al Legii privind dreptul de autor și drepturile conexe nr. 139 din 02.07.2010 în formula "Dreptul de distribuire menționat la alin. (1) lit. b) se epuizează odată cu prima vânzare sau cu altă primă transmitere a dreptului de proprietate asupra originalului ori exemplarelor operei pe teritoriul Republicii Moldova" datorită omisiunii sintagmei "cu autorizarea autorului" drept condiție de epuizare a dreptului de distribuire a operei, contravine prevederilor art. 6. (Dreptul de distribuire) al Tratatului O.M.P.I. privind dreptul de autor ratificat prin Hotărârea Parlamentului nr.1452-XIII din 28 ianuarie 1998 și implicit art. 8 (Respectarea dreptului internațional și a tratatelor internaționale) alin (1), art. 9 (Principiile fundamentale privind proprietatea) alin.(1) și art. 46 (Dreptul la proprietate privată și protecția acesteia) ale Constituției Republicii Moldova.

În urma celor elucidate și constatate și luând în considerație faptul că excepția de neconstituționalitate constituie mijlocul procedural pentru realizarea accesului persoanei, în calitate de titular al drepturilor și libertăților fundamentale, la controlul constituționalității actelor normative, și aceasta se poate realiza numai în cazul în care norma prezumată a fi neconstituțională urmează să fie aplicată la litigiul judiciar în care este implicată persoana respectivă, Colegiul civil consideră necesar de a admite cererea privind ridicarea excepției de neconstituționalitate, or, obiectul sesizării îl constituie prevederile art.11 alin.(3) al Legii 139 privind dreptul de autor și drepturile conexe, care a fost aplicat de către instanța de fond în examinarea cauzei supuse apelului și în motivarea soluției acesteia, iar articolul menționat face parte din categoria actelor prevăzute de art.135 alin.(1) al Constituției RM. Anterior Curtea nu a pronunțat o hotărâre cu privire la aceleași prevederi contestate, respectiv sunt întrunite toate condițiile stipulate de Hotărârea nr.2 a Curții.

În conformitate cu art. 12¹, art. art. 269-270 CPC, instanța de apel

d i s p u n e:

Se admite și se transmite cererea privind ridicarea excepției de neconstituționalitate, pentru verificarea constituționalității prevederilor art. 11 alin. (3) al Legii privind dreptul de autor și drepturile conexe nr. 139 din 02.07.2010, în adresa Curții Supreme de Justiție pentru sesizarea Curții Constituționale.

Procesul examinării cererii de apel declarate de Turuta Eugeniu împotriva hotărârii Judecătorei Grigoriopol din 13.06.2016, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Turuta Eugeniu împotriva "Amazon.com, Inc." privind încălcarea dreptului de autor și repararea prejudiciului, se suspendă pînă la soluționarea de către instanța ierarhic superioară, a excepției de neconstituționalitate.

Încheierea nu se supune nici unei căi de atac

Președintele ședinței

Judecător

Judecător

Mihail Ciugureanu

Anatolie Minciuna

Liudmila Popova

COPIA CORESPUNDE
ORIGINALULUI